

УДК 378.147:[378.016:81'243]
DOI <https://doi.org/10.32999/ksu2413-1865/2023-102-10>

ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ СТУДЕНТІВ НЕМОВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Онучак Людмила Володимирівна,
кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри мовної підготовки та соціальних комунікацій
Державний податковий університет
l_v_o_@ukr.net
<http://orcid.org/0000-0003-2178-4863>

У статті досліджено інтерактивні методи навчання іноземних мов студентів немовних спеціальностей. З огляду на зростаючу глобалізацію та розширення програм міжнародної співпраці України, володіння іноземними мовами стає дедалі більш важливим складником компетентності студентів, особливо тих, які займаються спеціальностями, пов'язаними з міжнародними відносинами, фінансами, економікою, банківською справою та іншими немовними галузями.

Метою статті є визначення ефективності й обґрунтування переваг використання сучасних інтерактивних методів у процесі викладання іноземної мови студентам немовних факультетів, а також розкриття сутності запропонованих методів як інструменту оптимізації та стимуляції процесу навчання.

Методи. У ході написання статті було використано такі методи дослідження: аналіз, опис, синтез, індукція, дедукція, кластерний аналіз для оцінки методик навчання студентів немовних спеціальностей.

Результати. У статті проаналізовано інтерактивні методи навчання, спрямовані на поліпшення комунікативних навичок студентів іноземних мов. Описано традиційні методи, такі як рольові ігри, діалоги та групові проекти, а також новітні підходи, включаючи використання комп'ютерних програм. Розглянуто особливості застосування інтерактивних методів навчання англійської мови студентів немовних спеціальностей, наведено приклади методик викладання та проаналізовано способи їх проведення. У ході написання статті було отримано такі результати: розглянуто активізацію пізнавальної діяльності студентів як необхідну умову для успішного вивчення іноземної мови; визначено переваги використання рольової гри, реальних комунікативних ситуацій, що підвищує інтерес та мотивацію студента, які необхідні для успішного вивчення іноземної мови.

Зроблено такі **висновки**. Із метою досягнення успішного результату навчання доцільно об'єднувати класичну методику викладання та різноманітні сучасні інтерактивні методики викладання іноземних мов. Загалом проаналізувавши основні інтерактивні методи навчання, які застосовуються в процесі викладання іноземної мови студентам нефілологічних спеціальностей, можемо зробити висновок, що вони дають студентам можливість виявляти проблеми, збирати й аналізувати інформацію, знаходити альтернативні рішення, а також вибирати найбільш оптимальний шлях вирішення завдань у процесі як індивідуальної, так і групової роботи на заняттях.

Ключові слова: інтерактивне навчання, методи навчання, мозковий штурм, робота в групі, метод проектів.

INTERACTIVE METHODS OF TEACHING FOREIGN LANGUAGES TO STUDENTS OF NON-LINGUISTIC SPECIALIZATIONS

Onuchak Liudmyla Volodymyrivna,
Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor,
Associate Professor at the Department of Language Training
and Social Communications

State Tax University

l_v_o_@ukr.net
<http://orcid.org/0000-0003-2178-4863>

The article examines interactive methods of teaching foreign languages to students of non-linguistic majors. In view of the growing globalization and the expansion of Ukraine's international cooperation programs, mastering foreign languages is becoming an increasingly important component of students' competence, especially those who are engaged in specialties related to international relations, finance, economics, banking and other non-linguistic fields.

Purpose. The purpose of the article is to determine the effectiveness and justification of the advantages of using modern interactive methods in the process of teaching a foreign language to students of non-language

faculties, as well as to reveal the essence of the proposed methods as a tool for optimizing and stimulating the learning process.

Methods. In the course of writing the article, the following research methods were used: analysis, description, synthesis, induction, deduction, cluster analysis to evaluate the teaching methods of students of non-language majors.

Results. The article analyzes interactive teaching methods aimed at improving the communication skills of students of foreign languages. Traditional methods such as role-playing, dialogue and group projects are described, as well as newer approaches, including the use of computer programs. The peculiarities of the application of interactive methods of teaching English to students of non-linguistic majors are considered, examples of teaching methods are given and methods of their implementation are analyzed. In the course of writing the article, the following results were obtained. The activation of students' cognitive activity is considered as a necessary condition for successful foreign language learning. The advantages of using role-playing games and real communicative situations, which increase the student's interest and motivation, which are necessary for successful foreign language learning, are determined.

Conclusions. The following conclusions were obtained. In order to achieve a successful learning result, it is advisable to combine classical teaching methods and various modern interactive methods of teaching foreign languages. Having generally analyzed the main interactive teaching methods used in the process of teaching a foreign language to students of non-philology majors, we can conclude that they give students the opportunity to identify problems, collect and analyze information, find alternative solutions, and also choose the most optimal way to solve problems in the process of both individual and group work in classes.

Key words: *interactive learning, learning methods, brainstorming, group work, project method.*

Вступ. Аналізуючи сучасний етап розвитку суспільства, очевидно, що глобалізація стає базовим чинником та актуальною проблемою розвитку суспільства. Глобалізаційним процесам притаманні інтеграція світових стандартів та істотні зміни в усіх сферах суспільного добробуту: економіці, політиці, культурі, праві, а також освіті. Процес інтеграції України до світової спільноти потребує перегляду традиційних поглядів у сфері освіти, та, як наслідок, виникає необхідність у зміні підходів до підготовки фахівців різних галузей. Аналіз динаміки змін попиту на ринку праці в Україні та світі показав, що з кожним роком підвищуються вимоги не лише до професійних знань та вмінь, а й до володіння іноземною мовою, зокрема англійською. Ключова роль у формуванні й становленні особи, яка була б спроможна досягти успіху в умовах високої конкуренції та динамічних змін, належить компетенції та рівню володіння фахівцями іноземними мовами.

Стрімкий розвиток сучасного суспільства вимагає від здобувачів освіти швидкого засвоєння і розуміння навчального матеріалу, зокрема мови. Сучасні ринкові умови вимагають від менеджерів володіти навіть не однією, а кількома іноземними мовами. Проте серед усього різноманіття існуючих сьогодні методик процеси викладання та передачі інформації стають не лише складними, а й доволі рутинними, що, своєю чергою, призводить до втрати здобувачем освіти мотивації до всієї системи навчання. З огляду на сучасні виклики, під час викладання постає потреба у використанні методів і технологій, які б дали змогу проявити творчі здібності здобува-

чів освіти, виявити оригінальні ідеї, а також полегшити та урізноманітнити вивчення іноземної мови на немовних факультетах вищих навчальних закладів.

Зокрема, використання інтерактивних технологій під час викладання іноземних мов створює потрібні передумови як для розвитку мовленнєвої компетенції здобувачів освіти, так і для формування навичок приймати колективні та індивідуальні рішення у проблемних ситуаціях. Відповідно, запорукою успішного викладання іноземних мов, безумовно, можна вважати активне впровадження інтерактивних методів.

Метою статті є визначення ефективності й обґрунтування переваг використання сучасних інтерактивних методів у процесі викладання іноземної мови студентам немовних факультетів, а також розкриття сутності запропонованих методів як інструменту оптимізації та стимуляції процесу навчання.

Методологія дослідження. У роботі використано такі методи: аналіз та опис теоретичних матеріалів, опитування, кейс-стаді, контент-аналіз, синтез, систематизація.

Методи інтерактивного навчання іноземних мов студентам нефілологічних спеціальностей досліджували такі науковці та методисти: І. Абрамова, Н. Анікеєва, Н. Борисова, А. Вербицький, Н. Годованець, А. Гін, Ю. Ємельянов, Л. Петровська, В. Платов, Л. Онучак, В. Рибальський, А. Смолкін, О. Стрельнікова, І. Сироежин, К. Фопель, Т. Чепель, С. Шмаков та ін.

Результати та дискусії. Інтерактивне навчання – це навчання, специфіка якого полягає у зануренні студента в процес

спілкування. Зокрема, з метою підвищення ефективності навчального процесу студентів немовних спеціальностей необхідна наявність трьох основних компонентів спілкування, а саме: інтерактивний (організація взаємодії в групі студентів у ході роботи над проектом чи завданням), комунікативний (передача та збереження вербальної і невербальної інформації у групі) та перцептивний (сприйняття та розуміння людини людиною) (Стрельнікова, 2009). Зазначені складники своєю структурою визначають кінцевий результат, стимулюють процес пізнання, а також викликають навчально-дослідницький інтерес та посилюють комунікативні навички здобувачів освіти.

За допомогою інтерактивних технологій викладання іноземних мов здійснюється активна взаємодія студентів у ході навчання. Вони дають змогу на підставі залученості кожного з учасників до проекту отримати нові знання та організувати колективну діяльність здобувачів – від окремої взаємодії двох-трьох осіб між собою (малі групи) і до широкої співпраці багатьох студентів (великі групи або ж розподіл обов'язків між групами) (Пометун, Пироженко, 2004). Останнє є однією з головних переваг інтерактивних методів порівняно з традиційними методами.

Використання активних та інтерактивних технологій в освітньому процесі сприяє вдосконаленню та поглибленню знань, з іншого боку, їх використання сприяє імітації колективної та індивідуальної професійної діяльності здобувачів освіти. Зазначимо, що такі підходи сприяють розвитку творчих зусиль, формують у студентів самостійність у розв'язуванні проблемних ситуацій, сприяють виробленню позитивних аспектів майбутнього спеціаліста (професійні, організаційні вміння і навички, спілкування, вміння керувати) (Philips, 1994), що є особливо актуальним для студентів немовних спеціальностей.

На основі аналізу методів інтерактивного навчання іноземної мови для студентів нефілологічних спеціальностей (Годованець, 2017) визначено, що побудова навчального процесу повинна орієнтуватися на:

1) розвиток належного рівня мислення, який підкріплений можливістю самостійного вираження власних поглядів, вироблення творчого ставлення, розвиток правильно поставленого мовлення, підготовку студентів до самостійного осмислення матеріалу, системне засвоєння лексики, а також залучення до проведення уроків іншомовних носіїв;

2) розвиток у студентів здібностей до відстоювання власної позиції, вміння вести

аргументацію іноземною мовою відповідно до галузі проблеми (наукові дискусії, політичні, творчі тощо), створення ситуації дискусії, зіткнення думок у форматі дебатів або обговорень; корисною є практика розв'язання групами студентів актуальних проблемних ситуацій відповідно до специфіки спеціальності із залученням інтерактивних технологій, даний підхід активно стимулює діяльність мислення, спрямовану на подолання протиріччя, непорозуміння у студентів;

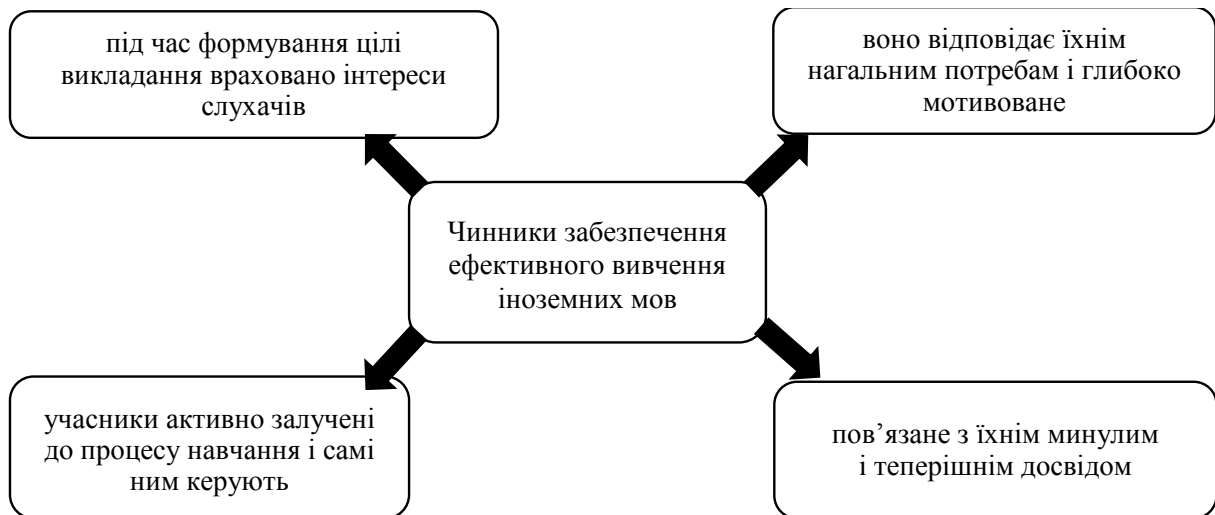
3) вироблення студентами критичного ставлення до себе, а також уміння виявляти власні помилки та самостійно покращувати свій рівень володіння іноземною мовою відповідно до робочих потреб; розвиток уміння порівняння абстрактних понять та явищ.

Можемо стверджувати, що використання інтерактивних форм навчання під час вивчення іноземних мов студентами нефілологічних факультетів буде ефективним за умови, якщо зміст навчального процесу матиме практичне значення у майбутній професійній діяльності студентів. Зокрема, викладачу доцільно зважати на те, який у студентів рівень володіння мовою, а також на рівень сформованості комунікативних навичок. Відповідно до цих двох критеріїв за можливості доцільно розділити студентів на дві групи: вищий рівень володіння мовою та початковий.

Процес ефективного вивчення іноземної мови залежить від педагогічних навичок викладача. Викладачу варто слідкувати, щоб теоретичні знання у ході активного навчання ставали засвоєними, а не завченими, на основі яких студент потенційно може розвивати й удосконалювати знання мови відповідно до потреб спеціальності (Онучак, 2020). Основні складники формування оптимального навчального процесу під час вивчення іноземних мов студентами нефілологічних спеціальностей наведено на рис. 1.

У процесі інтерактивного навчання студентів найперше вирішується проблема корегування і застереження від поширених помилок. Організуючи студентам вправи, спрямовані на виявлення помилок, їх виправлення, аналіз і колективне обговорення у ході інтерактивної роботи, зокрема організуючи взаємоперевірку письмових робіт студентами, викладач створює умови для максимального запобігання помилкам під час виконання мовленнєвих вправ.

Використання на лекціях та практичних заняттях інтерактивних методів навчання спонукає не лише студента, а й викладача до системної динамічної творчості, а також сприяє розвитку педагогічних здібностей, спрямовує на виявлення унікальних яко-

Рис. 1. Ключові аспекти забезпечення ефективного вивчення іноземних мов студентами нефілологічних спеціальностей

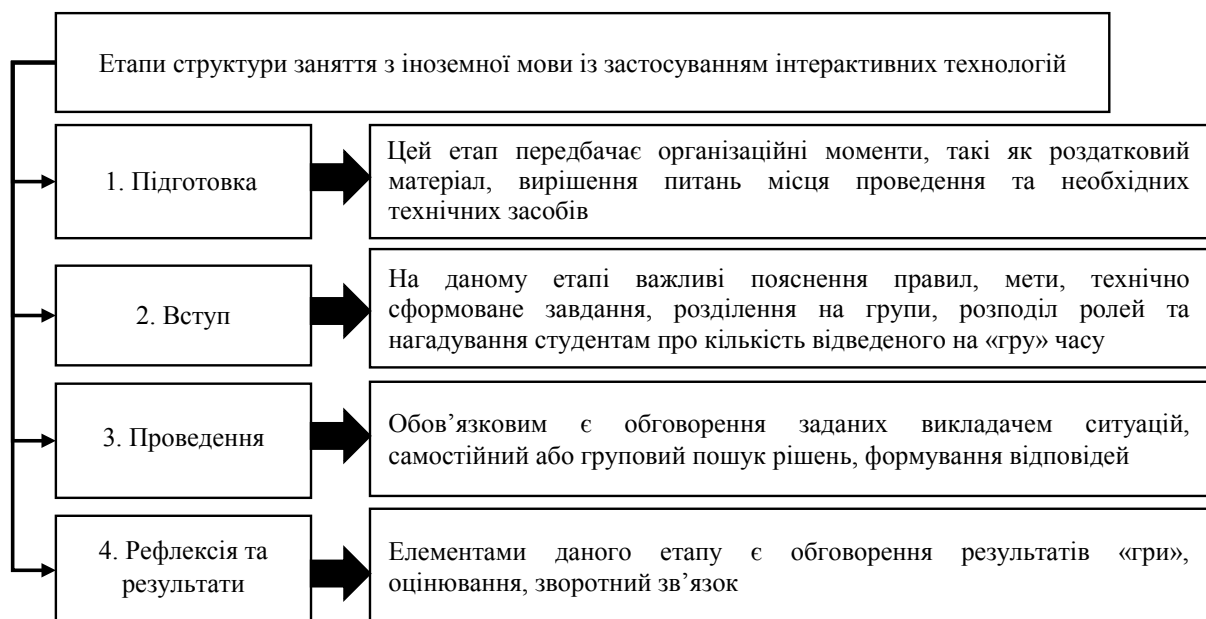
стей студентів, визначення особливостей їхнього мислення.

Структуру лекційних занять з іноземної мови з використанням інтерактивних технологій у процесі роботи зі студентами нефілологічних напрямів доцільно організовувати у чотири етапи, які подано на рис. 2 (Taат, 2020).

Інтерактивні методи навчання доцільно розподілити на ситуативні і неситуативні, зважаючи на комунікативний підхід і ситуативність освітньої діяльності як базові критерії формування іншомовної комунікативної компетенції (Кочубей, 2010). Зазначимо, що до неситуативних інтерактивних

методів варто віднести методи опитування, взаємоопитування, діалогу та мовний портфель студента. Зазначимо, що ситуативні інтерактивні методи доцільно поділити на ігрові й неігрові. Серед ігрових ситуативних інтерактивних методів доцільно виділити імітаційні (ділові та рольові ігри) і неімітаційні (проектні ігри, тренінги, моделюючі ігри, обмін знаннями) методи. Неігрові методи містять у собі аналіз ситуацій, різного плану диспути, аукціон ідей, форуми, дискусії, дебати, «мозковий штурм».

Також варто поділити інтерактивні методи навчання іноземних мов на колективно-кооперативні і групові (фронтальні)

Рис. 2. Етапи формування структури заняття з іноземної мови з використанням інтерактивних технологій

залежно від методу організації колективної навчально-пізнавальної діяльності. Колективно-кооперативні інструменти навчання іноземних мов для студентів немовних спеціальностей передбачають організацію навчання в малих групах, об'єднаних загальною навчальною метою, зокрема метод співпраці в малих групах. Групові (фронтальні) методи вивчення іноземних мов ураховують навчання однією людиною (переважно викладачем) групи студентів. Усім студентам рекомендовано працювати разом чи індивідуально над одним завданням, але із системним контролем результатів.

До найбільш застосовуваних інтерактивних методів навчання відносять евристичні бесіди, презентацію, рольові ігри, «мозковий шторм», конкурси з практичними завданнями та їх подальше обговорення, дискусії, проектування бізнес-планів, проєктів, а також проведення творчих заходів із залученням англомовних фахівців.

Ситуативно-тематичні інструменти навчання іноземних мов передбачають наявність спеціально сформованих комунікативних ситуацій, які будуть моделювати обставини, у яких студенти виступають активними учасниками. До дискусійних методів навчання іноземних мов можна віднести диспути, форуми, дискусії, дебати, «мозковий шторм».

Найбільш ефективними для засвоєння мовного матеріалу та зацікавленості студентів у ході навчання на немовних факультетах є використання проєктного методу, методу «мозкового фтурму», методу Case Study, а також використання методу ділових рольових ігор.

Зазначимо, що гра – найбільш доступний для студентів вид діяльності, який легко відтворити в умовах аудиторного або ж онлайн-заняття, адже це ефективний спосіб застосування набутих знань. Під час гри яскраво проявляються особливості мислення та уяви студентів, їх емоційність, активність, розвиваюча потреба в спілкуванні. Кожна гра має свої особливості, але є індивідуальною в кожному варіанті для кожного здобувача. У психології гра традиційно розглядається як метод діяльності в умовних ситуаціях, спрямована на відновлення та засвоєння студентами колективного досвіду, зафіксованого у соціально закріплених методах, здійснення ігрових дій (Кочубей, 2010).

Зазначимо, що у процесі гри студенти немовних факультетів можуть вирішувати різноманітні проблемні ситуації, які сприяють застосуванню іноземної мови не лише для повсякденного спілкування, а й для тренування вирішення професійних

завдань. Забезпечуючи формування у студентів досвіду мовленнєвої діяльності, такі методи допомагають досягнути основної мети курсу іноземної мови – засвоєння іноземної мови, а також формування у студентів професійної комунікативної компетенції.

Наступним видом інтерактивної діяльності для підвищення ефективності вивчення іноземної мови є дискусія. Вона являє собою цілеспрямований та структурований обмін думками, твердженнями з метою пошуку істини або формування у студентів певної точки зору. Важливо зазначити, що дискусія ведеться серед студентів, викладач лише контролює хід дискусії та направляє, тобто дискусія стає сильним засобом самовираження самих студентів. Зміст може змінюватися залежно від ситуації та змістовних аргументів. Уміння аргументувати – це кінцевий результат, досвід, який отримують здобувачі освіти у ході дискусії іноземною мовою.

Однією з найбільш активних дискусійних форм практичного та лекційного заняття є «мозковий шторм» (Brainstorm), який містить спільне розв'язання студентами поставлених проблем. Метою використання такої гри є забезпечення генерації ідей студентів для неординарного рішення певної проблеми. Загальновідома технологія, зміст якої полягає у тому, що всі студенти по черзі висловлюють усі, навіть аналогічні, думки щодо обговорюваної проблеми. Важливо обумовити правило, що власні думки студентів не критикуються іншими учасниками і не обговорюються до закінчення висловлювань усіх студентів. Так, інтерактивна техніка «мозковий шторм» використовується на етапі мотивації студентів, щоб розвивати творчі здібності студентів та вміння висловлювати свою думку. Рекомендовано використовувати даний метод на початку вивчення теми. Для опрацювання матеріалу подається або ситуація, або лише ключові категорії із заданої теми. Основне завдання студентів полягає у вирішенні заданих ситуації, тобто у розробленні варіантів її вирішення, й у тому, щоб здійснити порівняння своїх результатів з інформацією, яка надана викладачем.

Зазначимо, що метод «мозкової атаки» застосовується, коли перед викладачем виникає проблема пошуку нових рішень, нових походів до викладання складних тем чи обговорення актуальних проблем. Основне завдання використання даного методу спрямоване на те, щоб за невеликий проміжок часу навчити студентів знаходити рішення професійних комунікаційних проблем. Метод «мозкового шторму» заохочує здобувачів освіти пропонувати нові й оригі-

нальні власні ідеї завдяки забороні на критичні зауваження з боку викладача чи інших студентів мовної групи на стадії генерації ідей, а також на етапі формування групи та адаптації студентів у новому колективі.

Результативним у вивченні іноземної мови студентами нефілологічних спеціальностей є також метод проєктів, який передбачає індивідуальну чи групову діяльність студентів, що забезпечує гарантоване досягнення визначеного результату. Студентські проєкти повинні містити такі загальні риси:

- використання іноземної мови в комунікативних ситуаціях, які наближені до реальних випадків відповідно до спеціальності;
- мотивування студентів до самостійної роботи;
- пошук та вибір теми проєкту здійснюється з урахуванням максимально цікавих для студентів проблем у межах засвоєння професійної лексики;
- пошук студентами мовного матеріалу відповідно до теми проєкту;
- формування навичок презентацій кінцевого результату (Гін).

Домінантною рисою всіх навчальних проєктів є їх позитивна мотивація. Водночас виникає питання: чому проєктне навчання сьогодні є настільки мотивуючим? Можемо пояснити це такими причинами: проєктна робота є індивідуальною роботою, яка сприяє кращому самовираженню студентів; проєктна робота є дуже активним посередником; виконуючи проєкт, студенти не лише ознайомлюються з лексикою чи вживають її, вони збирають інформацію, малюють карти, малюнки, діаграми, складають плани; студенти здійснюють групування тексту, використовують наочність; проводять опитування, інтерв'ю, дослідження, роблять записи (Кочубей, 2010).

Зазначимо, що метод проєктів повинен передбачати поєднання навчально-пізнавальних засобів та дій здобувачів вищої освіти, які дають змогу вирішити професійну проблему в результаті самостійних пізнавальних дій та враховують рівень презентації отриманих результатів у вигляді конкретного продукту у ході виконання проєкту. Своєю чергою, проєктний метод як педагогічна технологія – це поєднання дослідницьких, проблемних, пошукових методів, які повинні бути творчими у своїй основі.

У проєктній роботі студенти немовних спеціальностей залучаються у створену викладачем навчально-пізнавальну та пошукову діяльність, у ході якої використовують проєктних технологій робить можливим формування та розвиток пошуково-дослідницьких, комунікативних, цифрових

навичок, а також учить використовувати інформаційні технології під час вивчення іноземної мови, інформаційних компетенцій студентів, формує креативність мислення, стимулює інтелектуальну активність, а також розвиває комунікативні здібності, допомагає виробити міжпредметні зв'язки, сприяє оволодінню навичками роботи в групі, формує соціальну мобільність здобувачів освіти.

Окремо зазначимо метод Case study, який полягає у використанні конкретних випадків (наприклад, ситуацій, історій, текстів, які переважно називаються кейсом) колективного аналізу у групі, для обговорення та пошуку рішень студентами з певного розділу навчання дисципліни. Колективна робота студентів над проблемною ситуацією відбувається у визначених групах і її доцільно умовно розділити на такі фази:

- 1) аналіз наявного матеріалу, формулювання проблеми;
- 2) пошук і систематизація додаткової інформації, критичне порівняння;
- 3) обговорення ключових векторів вирішення проблеми;
- 4) вибір оптимального варіанту рішення на основі порівняння всіх запропонованих напрямів;
- 5) презентація та захист рішення.

Важливим складником використання інтерактивних технологій навчання іноземних мов студентів немовних спеціальностей є форма навчання. Зокрема, починаючи з 2020 р., з настання коронакризи, актуальним залишається питання щодо організації дистанційної форми навчання. Проведений аналіз вітчизняних і зарубіжних напрацювань щодо практики дистанційного навчання як форми організації навчального процесу студентів дає змогу визначити його основні особливості щодо здійснення інтерактивного навчання іноземних мов студентів немовних спеціальностей, зокрема серед них доцільно виділити такі:

- 1) еластичність структури подання інформації – забезпечення для здобувачів освіти права вибору навчального матеріалу відповідного рівня складності;
- 2) забезпечення для студентів вільного доступу до навчальної інформації, зокрема до електронної та базової бібліотеки навчального закладу;
- 3) забезпечення асинхронності навчання, зокрема студенти навчаються самостійно або ж у групах, а викладач спілкується з ними у зручному місці і в зручному для нього та студентів темпі;
- 4) урахування можливості інтернаціональності навчання – дистанційне навчання дає змогу сформулювати зручну можливість

обміну знаннями зі студентами та викладачами з інших країн;

5) забезпечення комунікативності навчання – системний діалог у ході навчального процесу з використанням цифрових платформ;

6) формування нової ролі викладача – сьогодні викладач є консультантом і координатором навчального процесу;

7) розуміння формування нової ролі студента – студент сьогодні стає «автономним», зокрема сам визначає засоби навчання, а також час та місце консультації з викладачем та вивчення навчального матеріалу.

Попри те що дистанційне навчання має низку переваг перед іншими підходами до організації навчального процесу з позиції реалізації інтерактивного навчання, варто зауважити, що воно водночас має також певні специфічні вимоги як до викладача, так і до студента, адже збільшує трудові затрати обох.

Зазначимо, що всі вище перелічені форми інтерактивного навчання ефективні лише в тому разі, якщо визначена проблема попередньо була обговорена на заняттях і здобувачі освіти мають відповідний досвід та погляди, набуті раніше в процесі навчання. Зокрема, однією з особливостей інтерактивних форм навчання є те, що вони виступають мотивуючими чинниками для студентів щодо висловлення власної точки зору, а також сприяють зміні її під дискусійним впливом інших студентів у ході спілкування.

Новітні методи вивчення іноземних мов дають змогу вирішити проблеми пізнавального, комунікативного, а також виховного характеру, зокрема розвивати здібності та досвід у спілкуванні, допомагають установити емоційний контакт з іншими студентами групи, а також допомагають навчити їх працювати злагоджено в команді, зважаючи на погляди інших учасників дискусії.

Таким чином, у системі інтерактивного навчання варто виділити основні принципи методики створення продуктивної атмосфери у групі:

- позитивна взаємозалежність у колективі – група студентів досягає успіху лише за умови гарного виконання рівномірно розподілених завдань кожним студентом, а не одним членом групи;

- розуміння індивідуальної відповідальності – працюючи в групі, кожен здобувач освіти виконує своє завдання, відмінне від інших, і розуміє важливість його завдання у системі проєкту;

- однакові можливості всіх студентів – кожному надається однаковий за обсягом

час для ведення бесіди, підготовки проєкту або виконання завдання;

- одночасна взаємодія – забезпечується тоді, коли всі студенти залучені до роботи над кейсами.

У процесі дискусій студенти навчаються розв'язувати складні завдання, аналізуючи обставини й отриману інформацію, починають формувати альтернативні думки, приймати рішення, формують здібність спілкування з різними співрозмовниками, уміння дискутувати.

Загалом можемо визначити, що сьогодні потрібно популяризувати широке впровадження в навчальний процес студентів немовних спеціальностей активних нестандартних методів і форм роботи з метою кращого свідомого засвоєння матеріалу. Визначено, що досить високу ефективність сьогодні мають такі форми роботи, як групова, робота у парі та індивідуальна.

Висновки. Отже, сьогодні бачення освіти повинно мати на меті формування мотиваційного середовища для здобувачів освіти у ході вивчення іноземних мов. Вивчення іноземної мови у вищій школі сьогодні набуває практичного значення, зокрема комунікативна функція мови відіграє основну роль у ході вираження роздумів, почуттів та засвоєння інформації, знань, що подаються для вивчення. Загалом проаналізувавши основні інтерактивні методи навчання, які застосовуються у процесі викладання іноземної мови студентами нефілологічних спеціальностей, можемо дійти висновку, що вони дають змогу студентам можливість бачити проблеми, знаходити альтернативні рішення, систематизувати й аналізувати інформацію, а також вибирати найбільш вигідний шлях досягнення визначених цілей у ході як індивідуальної, так і групової роботи на заняттях. Таким чином, сьогодні існує необхідність більш активно використовувати інтерактивні технології у практиці викладання вищої школи, зокрема варто звернути увагу на детальне розроблення методики організації навчання іноземної мови для студентів немовних спеціальностей, адже у сучасних ринкових умовах, під впливом глобалізації більшість підприємств працює у межах світових ринків, тому виникає потреба у володінні іноземною мовою працівників усіх рівнів підприємства.

Можемо дійти висновку, що інтерактивні методи навчання іноземних мов є ефективними інструментами для поліпшення комунікативних навичок студентів. Вони стимулюють активну участь студентів немовних спеціальностей у процесі навчання та сприяють розвитку навичок

мовлення, аудіювання, читання та письма. Рольові ігри та симуляції допомагають студентам відчувати себе в реальних комунікативних ситуаціях і використовувати мову на практиці. Дані підходи сприяють розвитку навичок спілкування, міжкультурної комунікації та творчого мислення. Використання мультимедіа-ресурсів, таких як відео, аудіозаписи та інтерактивні вправи, розширює можливості навчання іноземної мови. Дані засоби сприяють підвищенню мотивації студентів, поліпшують їх розуміння мови і допомагають у формуванні правильного вимови. Використання технологій, таких як комп'ютерні програми, вебресурси та мобільні додатки, виявилось дуже корисним у процесі навчання іноземних мов. Вони забезпечують доступ до різноманітних навчальних матеріалів, допомагають у самостійному навчанні та надають можливості для індивідуалізації навчання. Важливим складником успішного використання інтерактивних методів навчання є компетентність учителя. Учителі повинні бути готові до впровадження інтерактивних методів, мати необхідні знання та навички, а також володіти вмінням створювати стимулюючу навчальну атмосферу. Для досягнення найкращих результатів у навчанні іноземних мов студентів немовних спеціальностей варто комбінувати різні інтерактивні методи, використовувати різноманітні навчальні ресурси та надавати можливості для практичного застосування набутих навичок у реальних ситуаціях.

ЛІТЕРАТУРА

1. Стрельнікова О.В. Інтерактивні методи викладання англійської мови на неспеціальних факультетах ВНЗ. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологічна»*. 2009. № 11. С. 568–576.
2. Пометун О., Пироженко Л. Сучасний урок: Інтерактивні технології навчання. Київ: А.С.К., 2004. 192 с.
3. Philips B.D. Role-playing games in the English as a Foreign Language Classroom. Taipei: Crane Publishing Ltd., 1994. 729 p.
4. Годованець Н.І. Леган В.П. Короткий огляд інтерактивних методів навчання іноземної мови. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Педагогіка. Соціальна робота»*. 2017. № 1. С. 60–62.
5. Онучак Л. Мотивація як одна з важливих умов підвищення ефективності самостійної роботи учнів. *Матеріали конференції МЦНД*. 2020. С. 98–101.
6. Taat, Muhamad, Khalid Abdalbaki, and Asma Al-Saqqaf. The impact of lecture and interactive methods on student's English competency. *International Journal of*

Emerging Technologies in Learning (iJET). 2020. № 15.20. P. 255–267.

7. Онучак Л. Дискурс як об'єкт сучасної лінгвістики. *Проблеми гуманітарних наук. Серія «Філологія»*. 2021. № 45. С. 324–332.
8. Кочубей Н. Характеристика інтерактивного навчання англійського діалогічного мовлення молодших школярів. *Теоретичні питання культури, освіти та виховання*. 2010. Вип. 42. С. 133–139.
9. Гін А. Безкровна атака: Технологія проведення навчального мозкового штурму. *Цікава і проста форма навчальної діяльності*. 2000. № 8. С. 7–11.

REFERENCES

1. Strelnikova, O.V. Interaktyvni metody vykladannia anhliiskoi movy na nespetsialnykh fakultetakh VNZ, [Interactive methods of teaching English at non-specialized faculties of universities] *Naukovi zapysky. Ser.: Filolohichna 11 (2009): 568-576.*
2. Pometun O., Pyrozhenko L. Suchasnyi urok: Interaktyvni tekhnologii navchannia [Modern lesson: Interactive learning technologies]. A.S.K., 2004. 192 s.
3. Philips B.D. Role-playing games in the English as a Foreign Language Classroom [Role-playing games in the English as a Foreign Language Classroom]. Taipei: Crane Publishing Ltd., 1994. 729 p.
4. Hodovanets, Nataliia Ivanivna, and Viktoriia Petrivna Lehan. Korotkyi ohliad interaktyvnykh metodiv navchannia inozemnoi movy. [A brief overview of interactive methods of foreign language learning] *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Serii: Pedahohika. Sotsialna robota 1 (2017): 60–62.*
5. Onuchak L. Motyvatsiia yak odna z vazhlyvykh umov pidvyshchennia efektyvnosti samostiinoi roboty uchniv [Motivation as one of the important conditions for improving the efficiency of students' independent work]. *Materialy konferentsii MTsND. 2020. S. 98–101.*
6. Taat, Muhamad, Khalid Abdalbaki, and Asma Al-Saqqaf. The impact of lecture and interactive methods on students English competency. [The impact of lectures and interactive methods on students' English competence]. *International Journal of Emerging Technologies in Learning (iJET) 15.20 (2020): 255–267.*
7. Onuchak L. Dyskurs yak obiekt suchasnoi lnhvistyky [Discourse as an object of modern linguistics]. *Problemy humanitarnykh nauk: zbirnyk naukovykh prats Drohobytskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu imeni Ivana Franka. Serii «Filolohiia»*. 2021. № 45. S. 324–332.
8. Kochubei N. Kharakterystyka interaktyvnoho navchannia anhliiskoho dialohichnoho movlennia molodshykh shkoliariv [Characteristics of interactive teaching of English dialogic speech of younger schoolchildren]. *Zbirnyk naukovykh prats «Teoretychni pytannia kultury, osvity ta vykhovannia»*. K.: Vyd. tsentr KNLU, 2010. Vyp. 42. S. 133–139.
9. Hin A. Bezкровна атака: Tekhnolohiia provedennia navchalnoho mozkovoho shturmu [The technology of educational brainstorming]. 2000. № 8. S. 7–11.

*Стаття надійшла до редакції 27.06.2023.
The article was received 27 June 2023.*